
Zjazd Wojowników Słowiańskich — Grzybowo 2010–2011

Od 2001 roku wczesnośredniowieczny gród w Grzybowie jest miejscem odbywających się cyklicznie spotkań miłośników historii i pasjonatów odtwórstwa historycznego. Spotkania te są żywymi lekcjami historii. Nadrzędnym celem corocznych imprez jest zawsze propagowanie tradycji i obyczajów wczesnego średniowiecza — okresu związanego z początkami naszego państwa, gdy gród grzybowski był ważnym ośrodkiem osadniczym.

W dniach 21–22 sierpnia 2010 r. odbył się już XI Międzynarodowy Zjazd Wojowników Słowiańskich — Grzybowo 2010 pod hasłem „Budujemy gród i podgrodzie”. Głównym organizatorem festiwalu było Towarzystwo Przyjaciół Grodu w Grzybowie, przy znacznej pomocy gospodarza grodu — Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy i przy wsparciu ze strony Starostwa Powiatowego we Wrześni i Urzędu Miasta we Wrześni. Podczas festynu każdy przybywający na gród ma możliwość nie tylko obejrzenia ludzi w strojach stylizowanych na średniowieczne przy tradycyjnych zajęciach, ale może samemu spróbować pracy dawnych rzemieślników i przenieść się na chwilę do czasów, które już dawno minęły, poczuć smak odległej epoki. Gród staje się w tych dniach wielkim teatrem historycznym, miejscem edukacji, prezentującym ciekawe widowiska, rekonstrukcje i wydarzenia nawiązujące do minionych czasów. Podczas spotkania w Grzybowie sporo wydarzeń kierowanych było do dzieci, które brały udział w wielu zajęciach edukacyjnych. Przez zabawę poznawały archeologię, zabytki i ich historię. Po raz kolejny towarzyszyły imprezie media: m.in. TVP2 POZNAŃ i radio Merkury, które przez dwa dni imprezy transmitowały wydarzenia na grodzie.

W roku 2010 przypadła 600. rocznica bitwy pod Grunwaldem. Stąd też podczas Zjazdu Wojowników Słowiańskich na grzybowski gród przybył tabor wojsk Jana Žižki, grupy rekonstrukcyjnej z pokazem historycznym. Przygotowano inscenizację na grodzie oraz zaprezentowano wystawę pt. „Boży bojownicy — obóz husycki Jana Žižki” w nowo powstającym pawilonie muzealnym. Wystawę zorganizowano przy współpracy z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie. Celem ekspozycji i prezentacji było przybliżenie mało znanego wątku naszej historii, a do-

tyczącego udziału wojsk czeskich w jednej z najsłynniejszych bitew średniowiecznej Europy — bitwie pod Grunwaldem. Była to zarazem okazja do przypomnienia wspólnej wyprawy rycerstwa polskiego i wojsk husyckich na podległe zakonowi krzyżackiemu Pomorze Gdańskie. Wystawa miała charakter interaktywny. Była to zarówno prezentacja zabytków z czasów średniowiecza, jak i plansz tekstowych, map, ale przede wszystkim znacznej liczby rekonstrukcji i replik uzbrojenia, ubiorów i wyposażenia wojsk husyckich z pierwszej połowy XV wieku. Z okazji rocznicy bitwy po raz pierwszy wykonane zostały repliki słynnych wozów husyckich z bronią palną i drzewcową. Wszystkie kopie i repliki wykonano technikami i w sposób umożliwiający ich praktyczne zastosowanie. Prezentację sposobu oraz możliwości walki można było zobaczyć w grodzie grzybowski — przybyli na zjazd rekonstruktorzy demonstrowali uzbrojenie i sposób jego wykorzystania oraz codzienne życie w obozie husyckim.

W roku 2011, w dniach 20–21 sierpnia, odbyła się kolejna impreza plenerowa, a mianowicie festiwal historyczny, XII Międzynarodowy Zjazd Wojowników Słowiańskich — Grzybowo 2011 pod hasłem „W bitewnym obozie Słowian”.

W pawilonie muzealnym można było obejrzeć, udostępnioną od 16 kwietnia tegoż roku, pierwszą stałą wystawę archeologiczną pt. „Grzybowo — od plemienia do państwa”. Autorem scenariusza jest Jacek Wrzesiński, a aranżacja plastyczna, odgrywająca w tej ekspozycji bardzo ważną rolę, powstała dzięki zaangażowaniu Ewy i Piotra Tetlak z Katedry Scenografii Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Ekspozycja jest rekonstrukcją stanowiska archeologicznego, a szczególną rolę odgrywają w niej odtworzenia umocnień wałów grodu. W powstającej, dzięki dotacji przyznanej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na pierwsze wyposażenie, sali edukacyjnej, prowadzono przez dwa dni wykłady i prezentacje multimedialne nt. „Badania archeologiczne Grodu w Grzybowie” oraz „Najciekawsze znaleziska archeologiczne z cmentarzysk wczesnośredniowiecznych”. Przez dwa dni festiwalu Gród w Grzybowie odwiedziło 12.000 turystów. Podczas festiwalu dzieci brały udział w zajęciach edukacyjnych w ramach Grzybowskiej Akademii Małego Archeologa (GAMA) — próbowały być garncarzami, tocząc na kole i lepiąc naczynia oraz przedmioty z gliny. Podczas zabawy poznawały zabytki, ich historię oraz pracę rzemieślnika. W ramach zajęć GAMA prowadzone były warsztaty plastyczne, rekonstrukcji stroju i kaligrafii. Dla najmłodszych przygotowano wykop archeologiczny, w którym mali archeolodzy prowadzili poszukiwania zabytków i uczyli się technik dokumentacji wykopaliskowej.

Jak zwykle grzybowski festyn archeologiczny był relacjonowany przez media: m.in. TVP2 POZNAŃ i radio Merkury, które na żywo transmitowały wydarzenia na grodzie.

Podczas imprezy TVP1 kręciła film w ramach cyklu „POLSKA EUROPEJSKA”, który został wyemitowany w dniu 30 października w programie 1 TVP „Kawa czy herbata”, pt. „Rekonstrukcja Grodu Mieszka I”.